

SJM 2023/2

Slovensko javno mnenje 2023/2

- Ogledalo javnega mnenja
- Razumevanje vloge državljana in nacionalna identiteta (ISSP 2023)
- Raziskava o nacionalni in mednarodni varnosti in vojaškem poklicu

Sumarni pregled rezultatov in poročilo o izvedbi raziskave

Ljubljana, februar 2024

RAZISKAVA:	Slovensko javno mnenje 2023/2 (Ogledalo javnega mnenja, Razumevanje vloge državljana in nacionalna identiteta, Raziskava o nacionalni in mednarodni varnosti in vojaškem poklicu)
FINANCERJI:	Agencija za raziskovalno dejavnost RS Raziskovalni program Slovensko javno mnenje (P5-0151) (FDV, UL) Obramboslovni raziskovalni center (FDV, UL)
IZVAJALEC RAZISKAVE:	Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij, Fakulteta za družbene vede – IDV, Univerza v Ljubljani, Kardeljeva ploščad 5, Ljubljana
RAZISKOVALNA SKUPINA:	dr. Mitja Hafner-Fink (vodja programa SJM), dr. Slavko Kurdija, dr. Brina Malnar, dr. Samo Uhan, dr. Niko Toš, mag. Tina Vovk, mag. Živa Broder, Rebeka Falle Zorman, dr. May Doušak, dr. Otto Gerdina, Ana Jagodic mag., Špela Zajšek (tajnica) / Raziskava o nacionalni in mednarodni varnosti in vojaškem poklicu: dr. Marjan Malešič (vodja), dr. Ljubica Jelušič, dr. Anton Grizold, dr. Iztok Prezelj, dr. Maja Garb, dr. Vladimir Prebilič, dr. Janja Vuga Beršnak, dr. Rok Zupančič, dr. Jelena Juvan, Teodora Tea Ristevska in Gašper Ferme.
VZOREC:	Raziskava je bila izvedena na reprezentativnem vzorcu polnoletnih prebivalcev Republike Slovenije (n=2600). Realizacija vzorca: N=1089.
METODA ZBIRANJA PODATKOV:	Standardiziran vprašalnik; samo-izpolnjevanje s pomočjo spletnega vprašalnika ali samo-izpolnjevanje s pomočjo pisemskega vprašalnika.
ČAS ZBIRANJA PODATKOV:	Od 2. 11. 2023 do 2. 2. 2024
DATOTEKA:	SJM 2023_2
DOKUMENT:	Podatkovna knjiga; sumarni pregled rezultatov, poročilo o izvedbi raziskave
UTEŽEVANJE:	Pregled sumarnih rezultatov temelji na uporabi uteži. Uteževanje je izvedeno z namenom izravnave osnovnih populacijskih deležev na raven deležev, ki izhajajo iz populacijskih statističnih virov. Poststratifikacijska utež je oblikovana s kombinacijo spremenljivk: spol in starost ter regija in tip naselja.
CITIRANJE:	Slovensko javno mnenje 2023/2 – Sumarni pregled rezultatov, Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, 2024.

Opombi:

V nekaterih delih vprašalnika se uporablja nevtralna moška oblika za oba spola.

V sumarniku sta združeni vrednosti -7-»zavrnil odgovor« in -9-»brez odgovora« v -9 »b.o.+«.

Kazalo:

Sumarni pregled rezultatov	4
(Ogledalo javnega mnenja I.)	4
(Razumevanje vloge državljana in nacionalna identiteta)	5
(Ogledalo javnega mnenja II.)	13
(Izbrane aktualne teme)	16
(Raziskava o nacionalni in mednarodni varnosti in vojaškem poklicu)	17
(Demografija)	33
Metodološko poročilo o izvedbi raziskave:	45

Sumarni pregled rezultatov

(Ogledalo javnega mnenja I.)

- Z1 V celoti gledano, kako zadovoljni ste sedaj s svojim življenjem? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da ste izredno nezadovoljni, 10 pa, da ste izredno zadovoljni.**

izredno nezadovoljen							izredno zadovoljen				ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
0,7	0,7	0,9	3,0	2,5	10,7	10,0	20,1	29,5	13,1	7,8	0,6	0,3

Povprečna ocena: 7,15

- Z2 Prosimo vas, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 izrazite vaša občutja glede osebne sreče nasploh, pri čemer 0 pomeni, da sploh niste srečni, in 10, da ste zelo srečni.**

sploh nisem srečen							zelo sem srečen				ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
1,0	0,5	1,1	2,4	2,2	8,4	8,8	20,7	25,7	17,6	10,9	0,4	0,3

Povprečna ocena: 7,36

- Z3 Kako pa ste zadovoljni z materialnimi razmerami, v katerih živite vi in vaša družina? Ocenite z lestvico od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni najslabšo, 10 pa najboljšo oceno. V kolikšni meri ste torej zadovoljni oz. nezadovoljni z materialnimi razmerami v vaši družini?**

zelo nezadovoljen							zelo zadovoljen				ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
0,6	0,5	2,3	4,8	5,3	10,3	12,7	19,7	21,1	12,0	9,4	0,6	0,5

Povprečna ocena: 6,86

- Z4 Če se primerjate z ljudmi v vaši okolici, ali sodite, da vam gre v finančnem pogledu boljše kot njim, enako ali slabše?**

veliko slabše							veliko boljše				ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
1,7	0,5	3,0	4,2	7,5	24,0	14,7	16,7	12,8	5,5	3,7	5,3	0,4

Povprečna ocena: 5,97

- Z5 Če govorimo na splošno, ali bi rekli, da večini ljudi lahko zaupamo, ali menite, da je treba biti z ljudmi zelo previden? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da je treba biti z ljudmi zelo previden, 10 pa, da večini ljudi lahko zaupamo.**

treba je biti zelo previden							večini ljudi lahko zaupamo				ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
12,4	5,0	6,7	13,0	9,1	17,6	11,2	11,6	8,6	1,9	1,9	0,7	0,2

Povprečna ocena: 4,40

Z6 Ko gledajo na prihodnost, so nekateri ljudje bolj črnogledi, pravimo, da so pesimistični, drugi pa vidijo prihodnost bolj rožnato, so optimistični. Kako bi opredelili sebe na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da ste velik pesimist, 10 pa, da ste velik optimist?

pesimist							optimist				ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
1,5	0,5	3,1	4,2	6,7	16,8	11,5	18,5	17,5	8,7	9,9	0,8	0,2

Povprečna ocena: 6,53

Z7 Kako bi na splošno ocenili vaše zdravje? Ali bi rekli, da je ...

1 - zelo dobro	14,0
2 - dobro	42,5
3 - zadovoljivo	34,7
4 - slabo	7,0
5 - zelo slabo	1,0
-8 - ne vem	0,6
-9 - b.o.+	0,2

Povprečna ocena: 2,38

(Razumevanje vloge državljan in nacionalna identiteta)

NC01 Mnenja ljudi o tem, kaj je pomembno, ali kaj ni pomembno, da bi nekdo lahko bil pravi Slovenec, se lahko razlikujejo. Kaj pa vi mislite, kako pomembne so naslednje stvari?

(En odgovor v vsaki vrsti!)	zelo pomembno 1	precej pomembno 2	ni dosti pomembno 3	sploh ni pomembno 4	ne vem -8	b.o. + -9
a. da je rojen v Sloveniji	19,1	32,6	30,0	15,0	1,5	1,8
b. da ima slovensko državljanstvo	38,0	33,7	17,1	7,8	1,4	2,0
c. da je katoliške vere	6,0	12,0	27,5	49,2	2,9	2,3
d. da spoštuje slovenske politične institucije in zakone	51,0	31,7	7,8	4,9	2,3	2,3
e. da se čuti Slovenca	50,0	27,7	12,2	5,5	2,4	2,2
f. da ima slovenske prednike	15,2	24,0	35,4	21,5	1,7	2,3

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.
2,42	1,95	3,27	1,65	1,72	2,66

NC02 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami?

(En odgovor v vsaki vrsti!)	močno soglašam 1	soglašam 2	niti-niti 3	ne soglašam 4	sploh ne soglašam 5	ne vem -8	b.o. + -9
a. Raje sem slovenski državljan, kot pa državljan katerekoli druge države sveta.	24,6	38,5	20,9	7,1	5,5	2,5	0,9

(En odgovor v vsaki vrsti!)	močno soglašam		niti-niti	ne sploh ne soglašam		ne vem	b.o.+
	1	2		3	4		
b. Obstajajo določene stvari v zvezi z današnjo Slovenijo, zaradi katerih se je sramujem.	14,4	34,2	23,2	14,2	7,2	4,7	2,2
c. Svet bi bil boljši, če bi bili ljudje iz drugih držav bolj podobni Slovencem.	5,9	20,2	37,2	20,3	9,0	5,4	2,0
d. Na splošno je Slovenija boljša kot večina drugih držav.	8,6	33,8	31,4	15,2	6,1	3,4	1,5
e. Ljudje bi morali podpirati svojo državo, pa četudi v čem nima prav.	9,4	32,7	20,4	22,2	12,6	2,4	0,4

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.
2,28	2,63	3,07	2,75	2,96

NC03 Če pomislite na narode in države po svetu, v kolikšni meri soglašate ali ne soglašate s sledečo trditvijo?

»Najbolje bi bilo, če bi vsak narod imel svojo državo, kjer bi lahko sam sprejemal lastne odločitve.«

1 - močno soglašam	17,4
2 - soglašam	40,0
3 - niti soglašam, niti ne soglašam	22,8
4 - ne soglašam	10,1
5 - sploh ne soglašam	3,5
-8 - ne vem, ne morem izbrati	5,7
-9 - b.o.+	0,4

Povprečna ocena: 2,38

NC04 Nekateri pravijo, da je mogoče postati pravi Slovenec, če se potrudiš. Drugi pravijo, da se moraš roditi kot Slovenec, da si lahko zares Slovenec. Kakšno je vaše stališče?

A: »Pravi Slovenec lahko postaneš, če se potrudiš.«

B: »Pravi Slovenec je lahko samo nekdo, ki je rojen kot Slovenec.«

1 - Popolnoma se strinjam s trditvijo A.	26,6
2 - Bolj se strinjam s trditvijo A kot s trditvijo B.	31,1
3 - Bolj se strinjam s trditvijo B kot s trditvijo A.	21,9
4 - Popolnoma se strinjam s trditvijo B.	10,3
-8 - ne vem, ne morem izbrati	9,6
-9 - b.o.+	0,5

NC05 Kako ponosni ste na našete stvari v zvezi s Slovenijo?

(En odgovor v vsaki vrsti!)	zelo ponosen	precej ponosen	ne preveč ponosen	sploh nisem ponosen	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	-8	-9
a. na način delovanja demokracije v Sloveniji	3,0	20,3	52,0	18,5	4,6	1,5
b. na politični vpliv Slovenije v svetu	2,8	17,6	47,8	21,9	8,2	1,8
c. na slovenske gospodarske dosežke	13,7	43,9	27,7	7,9	5,5	1,3
d. na dosežke njenih športnikov	74,2	20,2	0,9	1,5	2,2	0,9
e. na njene dosežke v umetnosti in literaturi	34,5	42,3	10,6	1,9	9,2	1,4
f. na slovensko zgodovino	28,1	43,8	17,5	2,3	6,9	1,4

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.
2,92	2,98	2,32	1,27	1,78	1,93

Sedaj pa bi vam radi postavili nekaj vprašanj o odnosih med Slovenijo in drugimi državami.

NC06 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami?

(En odgovor v vsaki vrsti!)	močno soglašam	soglašam	niti-niti	ne soglašam	sploh ne soglašam	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. Slovenija bi morala omejiti uvoz tujih proizvodov, da bi zaščitila lastno gospodarstvo.	19,6	35,0	22,8	14,5	4,9	2,5	0,7
b. Ob nekaterih problemih, kot je onesnaževanje okolja, bi morale imeti mednarodne ustanove pravico do uveljavitve svojih rešitev.	16,8	47,2	16,6	8,9	3,8	5,4	1,2
c. Slovenija bi morala upoštevati le svoje interese, čeprav bi to vodilo do sporov z drugimi državami.	5,5	16,5	25,9	35,2	12,7	3,2	1,0
d. Tujcem ne bi smeli dovoliti nakupa zemlje v Sloveniji.	12,6	17,3	28,2	28,4	9,9	2,4	1,1
e. Slovenska televizija bi morala dajati prednost slovenskim filmom in oddajam.	11,4	28,9	29,4	19,5	7,3	2,4	1,1
f. Velika mednarodna podjetja povzročajo vedno več škode domačim podjetjem v Sloveniji.	14,5	35,7	25,7	13,0	3,2	7,1	0,8

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.
2,48	2,31	3,35	3,06	2,82	2,51

NC07 Obstajajo različna mnenja o priseljencih, ki so prišli iz drugih držav (tudi iz republik bivše Jugoslavije) in živijo v Sloveniji. (S "priseljenci" mislimo ljudi, ki so prišli z namenom, da bi se v Sloveniji za stalno naselili.) V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami?

(En odgovor v vsaki vrsti!)	močno soglašam		niti-niti	ne sploh ne soglašam		ne vem	b.o.+
	1	2		3	4		
a. Zaradi priseljencev se povečuje število kaznivih dejanj.	14,4	29,0	24,3	18,2	7,8	5,1	1,2
b. Priseljenci na splošno koristijo slovenskemu gospodarstvu.	5,7	39,7	29,7	13,9	5,8	4,0	1,1
c. Priseljenci zasedajo delovna mesta ljudem, ki so bili rojeni v Sloveniji.	5,0	15,2	27,6	32,7	15,1	3,4	1,1
d. S tem, ko prinašajo nove ideje in kulture, priseljenci izboljšajo slovensko družbo.	4,5	25,4	30,6	22,6	12,2	3,5	1,2
e. Ljudje, rojeni v Sloveniji, bi morali imeti prednost pred priseljenci pri zaposlitvi, stanovanju ali zdravstveni oskrbi.	25,2	25,1	20,1	17,6	8,9	2,5	0,5

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.
2,74	2,73	3,40	3,13	2,59

NC08 Ali menite, da bi bilo potrebno število priseljencev v Sloveniji ...

1 -	močno povečati	1,0
2 -	nekoliko povečati	4,6
3 -	naj ostane enako	30,2
4 -	nekoliko zmanjšati	25,4
5 -	močno zmanjšati	21,3
-8 -	ne vem, ne morem izbrati	17,2
-9 -	b.o.+	0,2

Povprečna ocena: 3,74

NC09 Katera od spodnjih trditev o priseljencih je najbližja vašemu pogledu?

1 -	Priseljenci naj raje ohranijo svojo izvorno kulturo in naj ne sprejmejo slovenske kulture.	2,9
2 -	Priseljenci naj ohranijo svojo izvorno kulturo, hkrati pa naj sprejmejo tudi slovensko kulturo.	79,8
3 -	Priseljenci naj opustijo svojo izvorno kulturo in sprejmejo slovensko kulturo.	13,2
-8 -	ne vem, ne morem izbrati	3,3
-9 -	b.o.+	0,8

Obstajajo različna mnenja o tem, kaj pomeni biti dober državljan. Kako pomembne so za vas naslednje stvari? Ocenite na lestvici od 1 do 7, kjer 1 pomeni, da stvar za vas sploh ni pomembna, 7 pa pomeni, da je stvar za vas zelo pomembna.

(En odgovor v vsaki vrstili!)	sploh ni pomembno							zelo pomembno		ne vem, ne morem izbrati	b.o. +
	1	2	3	4	5	6	7	-8	-9		
NC10 Nikoli se izogibati plačevanju davkov.	1,6	1,4	3,1	6,5	8,7	19,0	54,8			4,2	0,8
NC11 Vedno spoštovati zakone in pravila.	0,1	0,8	2,4	4,6	9,3	19,9	60,9			1,3	0,8
NC12 Spremljati in nadzorovati delovanje državnih organov.	1,5	0,7	4,0	7,8	14,5	20,0	47,3			3,0	1,0
NC13 Pomagati ljudem v Sloveniji, ki jim gre slabše kot vam.	0,9	0,6	2,1	6,3	15,9	21,8	50,1			1,5	0,7
NC14 Biti pripravljen služiti v vojski, ko bi bilo potrebno.	9,8	5,5	6,7	10,7	12,2	15,3	31,1			7,3	1,5

Povprečna ocena:

NC10	NC11	NC12	NC13	NC14
6,11	6,32	5,94	6,09	4,97

Vprašanja, ki sledijo, sprašujejo o delovanju demokracije. Pri odgovarjanju uporabite lestvico od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da deluje zelo slabo, 10 pa, da deluje zelo dobro.

NC15 Kako ocenjujete trenutno delovanje demokracije v Sloveniji?

zelo slabo										zelo dobro	ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
9,6	4,0	6,6	9,1	9,2	19,0	12,7	12,3	7,7	2,3	2,6	4,5	0,3

Povprečna ocena: 4,70

NC16 Kaj pa pred desetimi leti, kako je takrat delovala demokracija v Sloveniji?

zelo slabo										zelo dobro	ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
3,5	1,3	3,1	6,2	7,4	17,1	14,4	14,7	11,6	2,5	2,8	14,8	0,6

Povprečna ocena: 5,60

NC17 In kako bo, po vašem mnenju, delovala demokracija v Sloveniji čez 10 let?

zelo slabo										zelo dobro	ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
8,5	3,4	7,0	9,0	8,0	12,1	8,3	8,0	6,9	2,6	3,4	22,1	0,7

Povprečna ocena: 4,60

Obstajajo različna mnenja o pravicah ljudi v demokraciji. Kako so po vašem mnenju pomembne naslednje pravice? Prosimo, da ocenite na lestvici od 1 do 7, kjer 1 pomeni, da neka pravica sploh ni pomembna, 7 pa, da je zelo pomembna. Kako je torej pomembno ...

(En odgovor v vsaki vrsti!)	sploh ni pomembno							zelo pomembno		ne vem, ne morem izbrati	b.o.+
	1	2	3	4	5	6	7	-8	-9		
NC18 da imajo vsi državljani primeren življenjski standard	0,7	1,1	2,2	2,8	6,9	16,5	68,2		1,5	0,3	
NC19 da oblast spoštuje in ščiti pravice manjšin	0,8	1,7	3,9	8,3	15,1	23,0	44,1		2,3	0,7	
NC20 da je ljudem danih več možnosti sodelovanja pri odločanju o javnih zadevah	0,5	0,5	2,0	6,1	13,6	24,7	49,5		2,5	0,6	
NC21 da imajo državljani možnost z državljansko nepokorščino izraziti nasprotovanje vladnim aktivnostim	1,4	1,0	2,6	9,2	15,5	21,1	41,2		7,3	0,7	

Povprečna ocena:

NC18	NC19	NC20	NC21
6,42	5,89	6,13	5,87

**NC22 Pomislite na razmere v Sloveniji in povejte, v kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjo trditvijo:
»Vlada bi morala biti odgovorna za zmanjšanje razlik v dohodkih med revnimi in bogatimi.«**

1 - močno soglašam	40,5
2 - soglašam	36,1
3 - niti soglašam, niti ne soglašam	12,2
4 - ne soglašam	5,3
5 - sploh ne soglašam	2,8
-8 - ne vem, ne morem izbrati	2,8
-9 - b.o.+	0,3

Povprečna ocena: 1,90

NC23 V politiki ljudje pogosto govorijo o levici in desnici. Kam bi vi uvrstili sami sebe na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni 0 levico in 10 desnico?

levica					desnica					ne vem	b.o.+	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
4,4	2,9	4,3	6,5	5,4	26,3	6,8	6,8	4,3	1,8	7,9	21,8	0,7

Povprečna ocena: 5,19

V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjima trditvama?

(En odgovor v vsaki vrsti!)	močno		niti-niti	ne		ne vem	b.o.+
	soglašam	soglašam		soglašam	soglašam		
	1	2	3	4	5	-8	-9
N24 Ljudje, kot sem jaz, nimajo nobene besede pri tem, kar počne vlada.	32,4	32,8	17,0	9,9	2,9	4,2	0,9
N25 Mislim, da vlade ne zanima dosti, kaj mislijo ljudje, kot sem jaz.	37,6	37,0	12,0	7,3	2,0	3,7	0,4

Povprečna ocena:

N24	N25
2,14	1,95

N26 Če pomislite na javne službe v Sloveniji, kako predano služijo ljudem?

1 - zelo predano	3,1
2 - predano	33,0
3 - ne posebej predano	45,2
4 - sploh ne predano	11,8
-8 - ne vem, neodločen	6,2
-9 - b.o.+	0,7

Povprečna ocena: 2,71

NC27 Kaj mislite, kako razširjena je korupcija v javnih službah v Sloveniji?

1 - skoraj nihče ni vpleten v korupcijo	0,8
2 - le majhno število ljudi je vpletenih	6,9
3 - kar nekaj ljudi je vpletenih	28,5
4 - veliko ljudi je vpletenih	45,9
5 - skoraj vsak je vpleten v korupcijo	9,1
-8 - ne vem, ne morem izbrati	8,6
-9 - b.o.+	0,2

Povprečna ocena: 3,61

V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami?

(En odgovor v vsaki vrsti!)	močno		niti-niti	ne		ne vem	b.o.+
	soglašam	soglašam		soglašam	soglašam		
	1	2	3	4	5	-8	-9
N28 Naše najpomembnejše politične odločitve bi morale sprejemati ljudstvo, ne politiki.	18,3	38,1	23,7	12,3	2,4	4,4	0,7
N29 Politiki preveč govorijo in premalo naredijo.	49,2	37,7	7,5	1,9	0,5	2,6	0,7
N30 V Sloveniji je konflikt med običajnimi ljudmi in elito.	21,2	40,9	21,7	6,4	1,8	7,4	0,7
N31 Vodilni v podjetjih služijo na račun običajnih ljudi.	29,7	37,5	19,2	7,1	2,0	3,9	0,7

	močno soglašam	soglašam	niti-niti	ne soglašam	sploh ne soglašam	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
N32 Bolje se je zanašati na mnenja strokovnjakov kot na izkušnje običajnih ljudi.	12,7	27,7	35,1	15,7	5,2	3,0	0,6

Povprečna ocena:

N28	N29	N30	N31	N32
2,39	1,62	2,20	2,10	2,72

NC33 Kako pogosto spremljate politične novice v množičnih medijih kot so televizija, časopisi, radio in internet?

1 - večkrat dnevno	18,2
2 - enkrat na dan	31,2
3 - 5 do 6-krat na teden	6,3
4 - 3 do 4-krat na teden	9,6
5 - 1 do 2-krat na teden	16,1
6 - manj kot enkrat na teden	11,4
7 - nikoli	5,0
-8 - ne vem, ne morem izbrati	2,3
-9 - b.o.+	0,0

NC34 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate s sledečo trditvijo?

»Medijsko poročanje o politiki v Sloveniji je pristransko.«

1 - močno soglašam	18,8
2 - soglašam	34,5
3 - niti soglašam, niti ne soglašam	26,6
4 - ne soglašam	7,4
5 - sploh ne soglašam	2,1
-8 - ne vem, ne morem izbrati	10,4
-9 - b.o.+	0,2

Povprečna ocena: 2,32

NC35 Kaj mislite, kako pogosto bi vas ljudje poskušali izkoristiti, če bi se jim ponudila priložnost, in kako pogosto bi poskušali biti do vas pošteni?

1 - skoraj vedno bi me poskušali izkoristiti	8,2
2 - večinoma bi me poskušali izkoristiti	39,0
3 - večinoma bi poskušali biti pošteni	35,3
4 - skoraj vedno bi poskušali biti pošteni	4,8
-8 - ne vem, neodločen	12,4
-9 - b.o.+	0,4

Povprečna ocena: 2,42

NC36 Gledano na splošno, ali bi rekli, da lahko ljudem zaupamo, ali bi rekli, da nismo nikoli dovolj previdni v odnosih z ljudmi?

1 -	ljudem lahko skoraj vedno zaupam	1,9
2 -	ljudem lahko običajno zaupam	30,2
3 -	pogosto se zgodi, da bi moral biti bolj previden v odnosih z ljudmi	52,4
4 -	skoraj nikoli nisi dovolj previden v odnosih z ljudmi	12,8
-8 -	ne vem, neodločen	2,4
-9 -	b.o.+	0,4

Povprečna ocena: 2,78

NC37 Ali ste državlján_ka Slovenije?

1 -	da	93,9
2 -	ne	5,9
-9 -	b.o.+	0,3

(Ogledalo javnega mnenja II.)

Sledi nekaj vprašanj o razmerah v družbi ter aktualnih tematikah.

S1 Ljudje morajo komu zaupati in imeti občutek, da se lahko zanesejo nase in na druge. V kolikšni meri lahko vi zaupate naslednjim:

a. Državnemu zboru

sploh ne zaupam								povsem zaupam			ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
13,3	6,9	8,6	11,5	8,6	17,0	9,7	7,9	3,5	1,2	2,1	8,9	0,9

Povprečna ocena: 3,89

b. Predsedniku republike

sploh ne zaupam								povsem zaupam			ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
13,5	5,7	6,5	8,6	6,0	13,6	9,9	9,7	9,5	4,4	5,5	6,3	0,7

Povprečna ocena: 4,68

c. Vladi Republike Slovenije

sploh ne zaupam								povsem zaupam			ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
17,5	7,5	9,7	10,9	8,6	13,4	9,5	6,8	5,4	2,3	2,4	5,5	0,6

Povprečna ocena: 3,76

d. sodiščem

sploh ne zaupam								povsem zaupam			ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
10,0	5,5	7,6	10,1	8,5	12,9	9,8	11,6	9,9	4,1	3,7	5,4	0,9

Povprečna ocena: 4,72

e. bankam

sploh ne zaupam								povsem zaupam			ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
7,6	5,5	7,3	9,8	8,9	14,5	11,9	12,2	9,6	4,0	5,1	3,0	0,6

Povprečna ocena: 4,96

f. cerkvi in duhovnikom

sploh ne zaupam								povsem zaupam			ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
26,2	7,2	8,2	8,6	7,5	11,9	6,6	5,9	4,8	1,7	2,4	8,4	0,6

Povprečna ocena: 3,27

g. Organizaciji združenih narodov (OZN)

sploh ne zaupam								povsem zaupam			ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
10,8	6,6	7,8	9,9	8,4	16,5	9,6	7,5	5,5	2,0	1,6	13,1	0,7

Povprečna ocena: 4,13

h. Evropski uniji (EU)

sploh ne zaupam								povsem zaupam			ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
9,1	5,2	6,9	11,5	7,7	16,7	11,6	10,7	8,9	2,3	2,5	6,6	0,3

Povprečna ocena: 4,61

i. zvezi NATO

sploh ne zaupam								povsem zaupam			ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
16,7	5,9	7,1	10,1	6,3	14,2	8,6	9,3	6,0	2,0	3,7	9,4	0,7

Povprečna ocena: 4,08

j. Slovenski vojski

sploh ne zaupam								povsem zaupam			ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
3,9	2,5	4,1	8,1	6,6	13,6	10,0	14,6	11,7	6,4	11,9	6,0	0,6

Povprečna ocena: 6,01

k. policiji

sploh ne zaupam								povsem zaupam			ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
3,8	2,7	5,1	7,8	6,9	12,4	10,9	16,6	14,2	6,1	9,9	3,2	0,6

Povprečna ocena: 5,97

l. gasilcem

sploh ne zaupam								povsem zaupam			ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
0,1	0,2	0,3	0,2	1,2	2,7	2,7	6,0	11,0	16,2	57,8	0,9	0,8

Povprečna ocena: 9,05

m. Civilni zaščiti

sploh ne zaupam								povsem zaupam			ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
1,1	0,5	0,8	1,6	1,3	5,3	5,0	9,0	15,5	16,0	38,8	4,6	0,5

Povprečna ocena: 8,30

n. slovenskim obveščevalnim službam

sploh ne zaupam								povsem zaupam			ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
7,9	4,5	5,2	5,0	6,0	13,9	10,2	10,7	6,3	4,3	6,8	18,9	0,4

Povprečna ocena: 5,16

S2 Kaj najbolj vpliva na vaše osebno zaupanje oz. nezaupanje v Slovensko vojsko (SV)?

1 - koristi, ki jih imam od SV	3,7
2 - kako o SV poročajo mediji	4,0
3 - splošno zaupanje v družbi v SV	17,5
4 - kako opravlja svoje delo	27,5
5 - ker je pomembna za varnost države	33,4
-8 - ne vem	13,5
-9 - b.o.+	0,4

S3 Kako zadovoljni ste na splošno s sedanjim gospodarskim stanjem v Sloveniji? Ocenite z lestvico od 0 do 10, pri čemer ocena 0 pomeni, da ste izjemno nezadovoljni, 10 pa, da ste izjemno zadovoljni.

izjemno nezadovoljen							izjemno zadovoljen				ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
4,4	2,6	6,0	10,4	9,9	20,8	14,3	15,5	10,5	1,1	1,3	3,2	0,1

Povprečna ocena: 5,07

S4 Kakšno je po vašem mnenju splošno stanje šolstva danes v Sloveniji?

izjemno slabo							izjemno dobro				ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
6,9	3,6	7,8	11,8	10,8	15,7	13,3	13,1	8,0	3,4	2,5	3,0	0,2

Povprečna ocena: 4,82

S5 In kakšno je po vašem mnenju splošno stanje zdravstva danes v Sloveniji?

izjemno slabo							izjemno dobro				ne vem	b.o.+
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
13,0	8,5	12,3	13,3	10,9	16,2	8,9	9,1	4,5	1,2	1,3	0,7	0,1

Povprečna ocena: 3,78

S6 Včasih demokracija ne deluje. Kadar se to zgodi, nekateri menijo, da potrebujemo močnega voditelja, ki bi uredil stvari; drugi pa menijo, da je tudi takrat, ko stvari ne delujejo, demokracija najboljša. Kaj vi mislite o tem, ali takrat ...

1 - potrebujemo močnega voditelja, ali je	36,8
2 - demokracija vedno najboljša	36,6
-8 - ne vem	26,1
-9 - b.o.+	0,6

S7 Našteli vam bomo nekaj stvari, o katerih imajo ljudje različna stališča. Kaj menite vi – ali se vam zdijo našteje stvari sprejemljive ali nesprejemljive?

	sprejemljivo	ni sprejemljivo	ne vem	b.o.+
	1	2	-8	-9
a. smrtna kazen	36,0	49,7	13,6	0,7
b. prekinitev nosečnosti (splav)	75,6	13,6	10,0	0,9
c. poroke istospolnih partnerjev	52,8	33,4	13,4	0,4
d. evtanazija	63,5	17,4	18,5	0,6

S8a Kako pomembni so za vas osebno spodaj navedeni trije pojmi?

Izberite tistega, ki je za vas najpomembnejši.

S8b Med preostalima dvema izberite tisti pojem, ki je za vas drugi najpomembnejši.

	S8a	S8b
1 - svoboda	51,2	33,2
2 - enakost	10,0	20,0
3 - varnost	36,8	44,0
-9 - b.o.+	2,0	2,8

S9 Ali vas v vašem življenjskem in delovnem okolju spodaj navedeni pojavi ogrožajo, motijo... ali pa jih sploh ni?

(En odgovor v vsaki vrsti!)	to sploh ni problem v mojem okolju	tega ne občutim, me ne moti	me moti, a ni tako hudo	mi škoduje, zelo me moti	življenjsko me ogroža	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. onesnaženje zraka, smrad, dim	13,9	23,1	38,6	18,5	3,4	2,1	0,4
b. onesnaženost voda, industrijske odplake, kemikalije	17,7	24,1	26,0	21,5	7,3	3,0	0,5
c. uporaba kemikalij v prehrabnih proizvodih	6,2	10,9	28,8	34,7	14,7	4,3	0,5
d. ogroženost zaradi nuklearne elektrarne, radioaktivnih snovi in odpadkov	27,8	28,5	20,5	12,0	5,7	4,7	0,9
e. propadanje gozdov	10,9	13,2	31,4	28,6	12,5	2,8	0,6
f. izredni vremenski dogodki (neurja, poplave)	6,1	9,0	33,2	35,3	13,8	2,1	0,4

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.
2,74	2,76	3,43	2,36	3,19	3,43

(Izbrane aktualne teme)

S10 V zadnjem času smo bili priča več ekstremnim vremenskim pojavom (poplave, neurja ipd.). S katero od spodnjih trditev se bolj strinjate?

1 -	Gre za trend podnebnih sprememb in teh pojavov bo v prihodnje verjetno še več.	73,2
2 -	To ni povezano s podnebnimi spremembami, saj se je to dogajalo tudi v preteklosti.	19,0
3 -	O tem nimam mnenja.	7,5
-9 -	b.o.+	0,3

S11 Ali ste bili vi oz. kdo iz vaše družine prizadeti zaradi avgustovskih poplav v Sloveniji?

1 -	Utrpeli smo (so) večjo materialno škodo, ki jo bo težko sanirati.	1,1
2 -	Utrpeli smo (so) materialno škodo, ki jo bo v doglednem času mogoče sanirati.	8,8
3 -	Škode sicer nismo imeli, vendar smo bili že na meji ogroženosti.	12,5
4 -	Nihče iz družine ni utrpel škode.	75,7
-8 -	ne vem	1,5
-9 -	b.o.+	0,4

S12 Ali so avgustovske poplave in njihove posledice pustile kakršnekoli čustvene posledice na vas (oz. na članih vaše družine)?

1 -	to na meni oz. na članih moje družine <u>ni pustilo nobenih čustvenih posledic</u>	39,9
2 -	pustilo je <u>blage čustvene posledice</u>	35,8
3 -	pustilo je <u>še kar zmerne čustvene posledice</u>	15,0
4 -	pustilo je <u>hude čustvene posledice</u>	1,7
-8 -	ne vem	6,9
-9 -	b.o.+	0,7

Povprečna ocena: 1,77

S13 Denimo, da bi lokacija kjer živite (stanujete) vi, veljala za ogroženo in da se takšne ali podobne nesreče lahko ponovijo. Kam bi se bili pripravljene preseliti, če sploh?

1 -	ne bi se bil pripravljen preseliti	7,2
2 -	preselil bi se le znotraj istega kraja ali občine	27,1
3 -	znotraj iste regije	30,5
4 -	kamorkoli znotraj Slovenije	17,2
-8 -	ne vem	17,5
-9 -	b.o.+	0,4

(Raziskava o nacionalni in mednarodni varnosti in vojaškem poklicu)

Sledijo še vprašanja o različnih vidikih varnosti v družbi.

V1.01 Če razmišljate o trenutnem družbenem in političnem položaju, ali se na splošno počutite varno ali ogroženo?

1 -	varno	60,6
2 -	ogroženo	17,4
-8 -	ne vem, ne morem oceniti	21,7
-9 -	b.o.+	0,2

V1.02 Koliko po vašem mnenju naslednji dejavniki ogrožajo varnost Slovenije? Ocenite na lestvici od 1 do 4, pri čemer 1 pomeni, da ti dejavniki varnosti Slovenije sploh ne ogrožajo, 2 – malo, 3 – srednje in 4, da ti dejavniki varnost Slovenije zelo močno ogrožajo.

(En odgovor v vsaki vrsti!)	sploh ne	malo	srednje	zelo močno	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	-8	-9
a. uničevanje okolja	3,5	15,8	42,3	34,7	2,8	1,0
b. naravne in tehnološke nesreče	2,6	16,9	43,5	33,9	2,2	1,0
c. vojaške grožnje s strani drugih držav (npr. v povezavi z vojno v Ukrajini in na Bližnjem vzhodu)	12,7	34,2	29,5	17,9	4,7	1,0
d. kriminal	2,6	18,8	40,9	34,5	2,4	0,7
e. alkohol, droge in druge psihoaktivne substance	5,2	17,5	37,2	36,6	2,7	0,8
f. begunci in ilegalni priseljenci (migracije)	5,3	20,1	33,4	36,9	3,7	0,6
g. napadi na računalniške sisteme in omrežja	4,0	18,3	41,3	31,1	4,9	0,5

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.
3,12	3,12	2,56	3,11	3,09	3,07	3,05

V1.03 In sedaj ocenite še, koliko naslednji dejavniki ogrožajo varnost Slovenije? Ali je sploh ne, malo, srednje ali jo zelo močno?

(En odgovor v vsaki vrsti!)	sploh ne	malo	srednje	zelo močno	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	-8	-9
a. gospodarski in socialni problemi (brezposelnost, revščina ...)	2,2	17,6	44,8	32,4	2,6	0,4
b. terorizem	20,2	40,6	22,4	12,1	3,9	0,7
c. notranjepolitična nestabilnost	3,8	17,2	41,8	31,1	4,8	1,4
d. nestabilnost na ozemlju Zahodnega Balkana	8,2	29,9	39,4	14,9	6,5	1,0
e. nalezljive bolezni (COVID-19 ipd.)	16,7	32,9	34,3	12,6	2,5	1,0
f. samomori	14,6	33,3	29,1	15,1	6,9	1,2
g. energetska odvisnost od tujine	3,5	17,4	43,8	28,4	6,1	0,8

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.
3,11	2,28	3,07	2,66	2,44	2,49	3,04

V2.01 Kako so po vašem mnenju naslednje lastnosti pomembne za vzgojo naših otrok?

(En odgovor v vsaki vrsti!)	zelo ne-pomembno	dokaj ne-pomembno	dokaj pomembno	zelo pomembno	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	-8	-9
a. domoljubje, pogum, čast, tovarištvo	8,7	10,6	37,4	39,2	3,4	0,7
b. poštenost, pravičnost	10,6	1,2	9,0	76,8	1,7	0,6

	zelo ne-pomembno	dokaj ne-pomembno	dokaj pomembno	zelo pomembno	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	-8	-9
c. ustvarjalnost, radovednost	9,0	4,3	22,2	61,1	2,3	1,0
d. potrpežljivost, odpornost, odločnost	9,3	2,4	21,4	63,6	2,3	1,0
e. solidarnost, sodelovanje, empatija	9,2	2,6	20,6	64,6	2,0	0,9

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.
3,12	3,56	3,40	3,44	3,45

V2.02 Kako so po vašem mnenju naslednje lastnosti pomembne za vojsko?

(En odgovor v vsaki vrsti!)	zelo ne-pomembno	dokaj ne-pomembno	dokaj pomembno	zelo pomembno	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	-8	-9
a. domoljubje, pogum, čast, tovarištvo	9,8	2,8	13,0	69,9	3,5	1,1
b. poštenost, pravičnost	9,0	4,3	15,0	67,2	3,4	1,2
c. ustvarjalnost, radovednost	9,5	20,4	31,4	32,1	5,1	1,4
d. potrpežljivost, odpornost, odločnost	8,0	3,4	19,6	64,3	3,4	1,2
e. solidarnost, sodelovanje, empatija	8,4	4,2	20,1	62,2	3,9	1,1

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.
3,50	3,47	2,92	3,47	3,43

V2.03 Ali menite, da imajo naši vojaški voditelji na splošno enake vrednote kot ljudje v Sloveniji?

1 - da	33,6
2 - ne	17,2
-8 - ne vem	48,5
-9 - b.o.+	0,7

V2.04 Ali menite, da imajo naši politični voditelji na splošno enake vrednote kot ljudje v Sloveniji?

1 - da	14,7
2 - ne	57,9
-8 - ne vem	25,5
-9 - b.o.+	1,9

V2.05 Za katere od naštetih stvari je po vašem mnenju vredno tvegati in tudi nekaj žrtvovati?
(možnih je več odgovorov; delež odgovorov »izbral«)

1 -	enakost med spoloma	34,3
2 -	zaščita okolja	67,5
3 -	svetovni mir	70,1
4 -	boj proti rasizmu	37,0
5 -	obramba Slovenije	55,4
6 -	versko prepričanje	11,6
7 -	združevanje Evrope	17,9
8 -	boj proti revščini	68,8
9 -	svoboda posameznika	63,3
10 -	človekove pravice	78,7
-8 -	nič od tega, neodločen	3,4

V2.06 Kako bi se vi osebno vedli v primeru oborožene agresije na Slovenijo? (en odgovor)

1 -	boril bi se z orožjem	22,9
2 -	boril in upiral bi se na kak drug način	36,9
3 -	ne bi se niti boril, niti upiral	5,5
-8 -	ne vem, ne morem oceniti	34,0
-9 -	b.o.+	0,7

V2.07 Če bi imeli možnost uvesti v srednje šole nek predmet, za katerega od ponujenih bi se najprej odločili? (en odgovor)

1 -	mirovna vzgoja	1,4
2 -	obrambna vzgoja	1,9
3 -	vojaška vzgoja	2,9
4 -	zaščita in reševanje (npr. prva pomoč, ravnanje ob nesrečah)	28,5
5 -	verska vzgoja/verouk	2,2
6 -	človekoljubje	8,6
7 -	kultura miru in nenasilja (npr. reševanje konfliktov, nenasilna komunikacija, mediacija)	32,2
8 -	ekologija	7,7
9 -	državljska vzgoja	8,4
-8 -	ne vem	5,6
-9 -	b.o.+	0,6

V2.08 Kateri od navedenih razlogov lahko po vašem mnenju upravičijo uporabo vojaške sile? (možnih je več odgovorov; delež odgovorov »izbral«)

1 -	zaščita ekonomskih interesov	7,0
2 -	zaščita mednarodnega prava in reda	20,4
3 -	zaščita človekovih pravic in svoboščin	43,5
4 -	zaščita pred terorističnimi napadi	58,8
5 -	zagotovitev nacionalne neodvisnosti	31,8
6 -	zagotovitev svobode veroizpovedi	7,1
-7 -	uporaba vojaške sile ni upravičena v nobenem od teh primerov	13,4
-8 -	ne vem	9,7

V2.09 Kako dobro po vašem mnenju naši politični voditelji poznajo sodobne oborožene sile?

1 -	sploh ne poznajo	7,7
2 -	ne poznajo	23,3
3 -	poznajo	32,5
4 -	zelo poznajo	2,5
-8 -	ne vem	33,2
-9 -	b.o.+	1,0

Povprečna ocena: 2,45

V3.01 Koliko verjetno je, da bo Slovenija v prihodnosti še potrebovala vojsko?

1 -	zelo verjetno	20,3
2 -	verjetno	34,5
3 -	malo verjetno	25,3
4 -	sploh ni verjetno	3,5
-8 -	ne vem	14,7
-9 -	b.o.+	1,7

Povprečna ocena: 2,14

V3.02 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami o vlogi vojske v družbi? Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da se sploh ne strinjate in 5, da se v celoti strinjate.

(En odgovor v vsaki vrsti!)	sploh se ne strinjam	ne strinjam se	ni se ne strinjam, niti se strinjam	strinjam se	v celoti se strinjam	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. Vojska naj javno izraža svoja politična stališča.	28,8	20,4	18,2	12,0	4,7	13,3	2,7
b. Vojska naj javno kritizira oblast.	30,4	22,5	17,2	11,5	3,7	12,0	2,7
c. Vojska naj ima neposreden političen vpliv v družbi.	35,7	21,8	16,7	7,1	2,5	13,6	2,5

Povprečna ocena:

a.	b.	c.
2,32	2,25	2,03

V3.03 Koliko se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami? Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da se sploh ne strinjate in 5, da se v celoti strinjate.

(En odgovor v vsaki vrsti!)	sploh se ne strinjam	ne strinjam se	niti se ne strinjam, niti se strinjam	strinjam se	v celoti se strinjam	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. Tako politične in strateške kot tudi strokovne odločitve, povezane z njenim delovanjem, naj sprejema vojska sama.	14,8	22,8	20,9	18,0	3,9	17,0	2,7
b. Vojska naj ima profesionalno avtonomijo, a politične in strateške usmeritve za njeno delovanje naj sprejema politika.	4,4	9,4	21,2	34,5	10,7	17,3	2,5
c. Tako politične in strateške, kot tudi strokovne odločitve, vključno z načinom izvajanja nalog, naj sprejema politika.	13,7	23,8	22,1	15,5	3,5	18,7	2,7

Povprečna ocena:

a.	b.	c.
2,67	3,47	2,64

V3.04 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi opredelitvami nalog vojske v družbi? Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da se sploh ne strinjate in 5, da se v celoti strinjate.

(En odgovor v vsaki vrsti!)	sploh se ne strinjam	ne strinjam se	niti se ne strinjam, niti se strinjam	strinjam se	v celoti se strinjam	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. Vojska naj varuje državo pred morebitnim zunanjim napadalcem.	0,6	1,3	2,8	37,9	51,0	4,5	1,9
b. Vojska naj sodeluje pri gradnji cest, spravilu pridelkov in drugih javnih delih.	5,7	16,8	18,4	30,7	19,1	7,0	2,4
c. Vojska naj vzgaja mladino v domoljubnem duhu.	5,6	12,1	18,2	37,5	16,7	7,3	2,6
d. Vojska naj pomaga v primeru naravnih in ekoloških nesreč ter drugih kriz.	0,1	0,8	2,3	33,5	57,6	3,3	2,4
e. Če se zdi to potrebno, naj vojska prevzame državno oblast v svoje roke.	31,6	27,1	18,7	6,8	2,9	10,2	2,6
f. Vojska naj skrbi za vojaško usposobljenost.	0,3	0,8	4,2	46,0	41,3	4,9	2,6
g. Vojska naj sodeluje v mednarodnih operacijah in misijah.	3,7	9,0	21,7	40,4	13,9	8,7	2,7

	sploh se ne strinjam	ne strinjam se	ni se ne strinjam, ni se strinjam	strinjam se	v celoti se strinjam	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
h. Vojska naj v času večjih stavk nadomešča stavkajoče delavce.	34,2	32,9	12,4	5,9	2,4	9,6	2,7
i. Vojska naj pomaga policiji pri zagotavljanju reda in varnosti.	6,8	12,6	16,7	38,0	17,5	5,7	2,7
j. Vojska naj pomaga policiji pri varovanju meje pred prehodi ilegalcev.	2,0	4,0	7,6	41,3	37,7	4,7	2,7
k. Vojska naj sodeluje v boju proti terorizmu.	0,6	2,8	8,6	39,7	39,3	5,9	3,1

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.	h.	i.	j.	k.
4,47	3,45	3,53	4,57	2,11	4,37	3,58	1,97	3,51	4,17	4,26

V3.05 Koliko vas zanimajo informacije o nacionalni varnosti in vojski?

1 - to me zelo zanima	10,6
2 - to me še kar zanima	29,7
3 - to me bolj malo zanima	37,9
4 - to me sploh ne zanima	10,9
-8 - ne vem	8,9
-9 - b.o.+	2,1

Povprečna ocena: 2,55

V3.06 Kako ocenjujete medijsko poročanje o Slovenski vojski? To poročanje je Slovenski vojski ...

1 - zelo nenaklonjeno	2,6
2 - nenaklonjeno	8,5
3 - delno nenaklonjeno, delno naklonjeno	35,2
4 - naklonjeno	22,4
5 - zelo naklonjeno	1,4
-8 - ne vem	28,0
-9 - b.o.+	1,9

Povprečna ocena: 3,16

V3.07 V kolikšni meri podpirate delovanje in aktivnosti Slovenske vojske?

1 -	sploh ne podpiram	2,1
2 -	ne podpiram	2,2
3 -	niti ne podpiram, niti podpiram	19,5
4 -	podpiram	50,2
5 -	v celoti podpiram	10,6
-8 -	ne vem	13,1
-9 -	b.o.+	2,2

Povprečna ocena: 3,77

V3.08 Kako po vašem mnenju deluje Slovenska vojska?

1 -	zelo slabo	1,4
2 -	slabo	5,6
3 -	niti slabo, niti dobro	24,8
4 -	dobro	46,4
5 -	zelo dobro	5,5
-8 -	ne vem	14,2
-9 -	b.o.+	2,0

Povprečna ocena: 3,59

V3.09 Kakšen ugled ima po vašem mnenju Slovenska vojska med ljudmi na splošno?

Ocenite na lestvici od 1 do 10.

zelo majhen ugled						zelo velik ugled				ne vem	b.o.+
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-9
2,2	1,5	3,3	7,1	14,6	17,2	18,5	15,8	4,7	3,3	9,8	2,0

Povprečna ocena: 6,25

V3.10 Ali naj bi bili obrambni izdatki v Sloveniji v prihodnje po vašem mnenju ... ?

1 -	večji kot doslej	19,5
2 -	enaki kot doslej	40,1
3 -	manjši kot doslej	16,9
-8 -	ne vem	21,4
-9 -	b.o.+	2,1

V4.01 Kako bi lahko po vašem mnenju Slovenija najbolj pripomogla k preprečevanju konfliktov po svetu?

1 -	s sodelovanjem v mednarodnih operacijah in misijah	10,7
2 -	z diplomatsko aktivnostjo	35,1
3 -	z gospodarskim vlaganjem na potencialna krizna žarišča	2,8
4 -	s pošiljanjem humanitarne in razvojne pomoči	11,6
5 -	drugače	2,8
-7 -	Slovenija ne more pripomoči k preprečevanju konfliktov po svetu.	21,2
-8 -	ne vem	13,7
-9 -	b.o.+	2,0

V4.02 Kaj menite, ali se Slovenija preveč, ravno prav ali premalo vključuje v reševanje varnostnih problemov v državah Zahodnega Balkana?

1 -	preveč	11,3
2 -	ravno prav	41,3
3 -	premalo	12,9
-8 -	ne vem	32,3
-9 -	b.o.+	2,2

V4.03 Prosimo, ocenite, kako navedeni mednarodni akter prispeva k varnosti v svetu?

(En odgovor v vsaki vrsti!)	niti			ne vem	b.o.+
	pretežno negativno	negativno niti pozitivno	pretežno pozitivno		
	1	2	3	-8	-9
a. Evropska Unija	11,8	29,8	40,4	14,5	3,5
b. Zveza Nato	20,7	26,1	34,7	15,0	3,5
c. Organizacija združenih narodov (OZN)	10,0	34,0	35,7	16,7	3,6
d. Združene države Amerike	51,2	21,2	9,6	14,0	3,9
e. Ruska federacija	59,5	16,8	3,4	16,4	3,9
f. Ljudska republika Kitajska	43,6	27,8	3,2	21,5	4,1

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.
2,35	2,17	2,32	1,49	1,30	1,46

V4.04 V kolikšni meri je za vojno v Ukrajini odgovorna ...?

(En odgovor v vsaki vrsti!)	sploh ni odgovorna	delno odgovorna	precej odgovorna	v celoti odgovorna	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	-8	-9
a. Ruska federacija	3,8	13,5	28,0	35,6	15,3	3,8
b. Ukrajina	12,3	33,0	23,6	8,9	17,5	4,8
c. Združene države Amerike	5,7	24,2	28,0	18,1	19,9	4,1
d. Evropska unija	18,4	34,6	15,1	5,6	22,1	4,1
e. Nato	10,7	26,7	22,3	10,7	25,0	4,7
f. Belorusija	12,0	26,3	20,3	6,1	31,3	4,0

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.
3,18	2,37	2,77	2,11	2,47	2,32

V4.05 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate s spodnjima trditvama?

(En odgovor v vsaki vrsti!)	sploh se ne strinjam		niti se ne strinjam, niti se strinjam		v celoti se strinjam		ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5			
a. Vojna v Ukrajini je geopolitični spopad med ZDA in Rusko federacijo.	4,0	7,4	19,1	28,4	17,3	19,8	4,1	

(En odgovor v vsaki vrsti!)	sploh se ne strinjam	ne strinjam se	niti se ne strinjam, niti se strinjam	strinjam se	v celoti se strinjam	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
b. Ruska vojaška agresija na Ukrajino je nedopustna.	2,7	3,3	11,7	25,9	41,2	11,5	3,6

Povprečna ocena:

a.	b.
3,62	4,17

V4.06 V kolikšni meri je za zadnji izraelsko-palestinski konflikt odgovoren ...?

(En odgovor v vsaki vrsti!)	sploh ni odgovoren	delno odgovoren	precej odgovoren	v celoti odgovoren	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	-8	-9
a. Hamas	2,4	13,1	26,3	28,9	25,2	4,1
b. Izrael	3,2	16,5	28,6	22,9	24,5	4,3
c. Iran	6,1	23,9	20,7	5,3	39,8	4,1
d. ZDA	4,8	21,2	24,3	16,6	29,3	3,9

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.
3,15	3,00	2,45	2,79

V4.07 Kako bi glasovali, če bi bil naslednjo nedeljo ponovno referendum o članstvu Slovenije v Evropski uniji?

1 - za članstvo	65,2
2 - proti članstvu	13,6
-8 - ne vem, ne bi se udeležil	18,2
-9 - b.o.+	3,0

V4.08 Kako bi glasovali, če bi bil naslednjo nedeljo ponovno referendum o članstvu Slovenije v Natu?

1 - za članstvo	52,7
2 - proti članstvu	20,3
-8 - ne vem, ne bi se udeležil	22,1
-9 - b.o.+	4,9

V4.09 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate s spodnjimi trditvami?

(En odgovor v vsaki vrsti!)	sploh se ne strinjam	ne strinjam se	niti se ne strinjam, niti se strinjam	strinjam se	v celoti se strinjam	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. EU naj pri reševanju lastnih varnostnih izzivov nastopa bolj samostojno in avtonomno.	0,8	1,9	11,8	43,6	23,0	14,6	4,3

(En odgovor v vsaki vrsti!)	sploh se ne strinjam	ne strinjam se	niti se ne strinjam, niti se strinjam	strinjam se	v celoti se strinjam	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
b. EU naj se pri reševanju lastnih varnostnih izzivov bolj opira na ZDA.	20,9	31,9	19,9	6,3	1,5	15,3	4,2
c. EU naj bolj krepi lastne vojaške zmogljivosti.	1,2	2,8	16,9	42,1	18,5	14,5	4,0
d. EU naj več vlaga v razvoj lastne vojaške industrije.	1,8	5,4	21,8	35,9	14,9	15,6	4,7
e. Odgovornost za varnost vseh držav članic EU naj prevzameta gospodarsko najmočnejši članici EU (Nemčija in Francija).	8,5	26,9	26,6	11,5	4,0	18,0	4,4

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.
4,06	2,20	3,91	3,71	2,69

V4.10 Ali podpirate širitev Nata na naslednja območja:

(En odgovor v vsaki vrsti!)	da	ne	ne vem	b.o.+
	1	2	-8	-9
a. na preostanek zahodnega Balkana (npr. BiH, Kosovo)	36,0	29,6	30,0	4,3
b. v Ukrajino	25,8	39,1	30,6	4,5
c. v Gruzijo	19,0	38,3	38,2	4,5

V5.01 Ali podpirate sodelovanje slovenske države v mednarodnih operacijah in misijah, ali ne?

1 - da, podpiram	49,5
2 - ne, ne podpiram	25,0
-8 - ne vem	21,4
-9 - b.o.+	4,1

V5.02 Kdo bi po vašem mnenju moral odločati o napotitvi slovenskih vojakov v mednarodne operacije in misije?

1 - slovenska vlada	22,6
2 - Državni zbor	32,8
-8 - ne vem	39,8
-9 - b.o.+	4,8

V5.03 Kaj menite, v katere predele sveta naj bi slovenska država pošiljala vojake in policiste v mednarodne operacije in misije? (možnih je več odgovorov; delež odgovorov »izbral«)

1 -	v države zahodnega Balkana (npr. BiH in Kosovo)	55,3
2 -	v afriške države (npr. Somalija, Mali, Sudan)	6,3
3 -	na Bližnji vzhod (npr. Libanon, palestinska ozemlja – Zahodni breg, Gaza)	8,1
-8 -	ne vem	37,4

V5.04 Ali soglašate ali ne, da Slovenska vojska ob izvajanju mednarodnih operacij in misij sodeluje v naslednjih nalogah?

(En odgovor v vsaki vrsti!)		da	ne	ne vem	b.o.+
		1	2	-8	-9
a.	v humanitarnih operacijah in operacijah pokonfliktne obnove, brez uporabe orožja	79,0	5,0	10,3	5,7
b.	v operacijah za vzdrževanje miru, kjer se orožje lahko uporabi samo v samoobrambi	72,9	9,4	12,5	5,2
c.	v bojnih operacijah za vzpostavitev miru	27,7	45,9	20,3	6,2

V5.05 Ali podpirate ali ne, sodelovanje Slovenske vojske v Natovi misiji na Slovaškem, v Latviji in v Romuniji?

1 -	da, podpiram	29,7
2 -	ne, ne podpiram	29,2
-8 -	ne vem	36,7
-9 -	b.o.+	4,3

V5.06 Ali bi po vašem mnenju Slovenija morala umakniti svoje pripadnike mirovnih sil iz operacije v tujini, če bi med njimi prišlo do žrtev?

1 -	da	52,0
2 -	ne	19,5
-8 -	ne vem	24,0
-9 -	b.o.+	4,6

V6.01 Če bi ponovno razmišljali o prvi zaposlitvi, kako verjetna izbira bi bila Slovenska vojska?

1 -	sploh ne verjetna	43,3
2 -	ne verjetna	22,0
3 -	niti ne verjetna, niti verjetna	13,2
4 -	verjetna	5,5
5 -	zelo verjetna	2,4
-8 -	ne vem	9,4
-9 -	b.o.+	4,1

Povprečna ocena: 1,86

V6.02 Če bi vaš otrok hotel izbrati vojaški poklic, kako bi se odzvali? (en odgovor)

1 -	njegovo odločitev bi podprl	17,4
2 -	imel bi pomisleke, vendar bi spoštoval njegovo odločitev	37,5
3 -	ne bi se vmešaval v njegovo odločitev	17,8
4 -	takšno odločitev bi mu odsvetoval	16,4
-8 -	ne vem	6,8
-9 -	b.o.+	4,1

V6.03 Koliko se strinjate z (morebitnimi) razlogi za nizek interes za zaposlitev v Slovenski vojski?

(En odgovor v vsaki vrsti!)	sploh se ne strinjam	ne strinjam se	niti se ne strinjam, niti se strinjam	strinjam se	v celoti se strinjam	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. zahtevnost vojaškega dela	7,8	19,1	20,8	29,7	6,9	10,3	5,4
b. nevarnost vojaškega poklica	4,7	10,4	18,4	36,3	17,3	7,8	5,1
c. višina plače	1,1	3,9	12,3	37,2	28,3	11,6	5,5
d. drugi poklici so bolj privlačni	1,2	3,6	19,2	39,7	22,3	8,4	5,5
e. nizka raven varnostne kulture v Sloveniji	3,4	12,3	25,0	29,6	9,1	15,5	5,2
f. zavračanje vojske in njenega poslanstva oziroma nasprotovanje vojski nasploh	2,9	14,0	28,6	21,5	6,5	20,9	5,7
g. omejevanje osebne svobode v vojski	3,1	21,7	25,5	21,3	4,2	18,5	5,7
h. (ne)ugled vojaškega poklica	3,4	19,7	24,1	25,4	5,8	16,0	5,6
i. odnosi v slovenski vojski	2,7	14,2	24,0	20,1	3,5	30,1	5,4
j. drugo	2,5	2,8	14,3	8,4	2,8	57,6	11,7

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.	h.	i.	j.
3,11	3,59	4,06	3,91	3,36	3,20	3,02	3,13	3,12	3,20

V6.04 Ali podpirate zaposlovanje v Slovenski vojski tudi že z osnovnošolsko izobrazbo?

1 -	da	36,2
2 -	ne	46,8
-8 -	ne vem	12,7
-9 -	b.o.+	4,3

V6.05 Kako bi po vašem mnenju najbolje izobraževali častnike/-ice Slovenske vojske?
(en odgovor)

1 -	s študijem na katerikoli fakulteti in došolanjem v Slovenski vojski	16,9
2 -	z ustanovitvijo vojaške akademije	28,9
3 -	s študijem na posebnih vojaških programih na fakultetah in došolanjem v Slovenski vojski	29,3
4 -	s šolanjem častnikov v tujini	3,8
5 -	drugo	2,0
-8 -	ne vem	14,9
-9 -	b.o.+	4,3

V6.06 Našteti je nekaj trditev v paru, vi pa povejte, s katero od trditev v posameznem paru soglašate.

a.	1 -	Vojaški poklic nalaga posebne odgovornosti.	61,3
	2 -	Vojaški poklic je z vidika odgovornosti podoben drugim poklicem.	17,5
	-8 -	ne morem izbrati, ne vem	16,2
	-9 -	b.o.+	5,1
b.	1 -	Vojaški poklic nalaga veliko omejitev.	50,7
	2 -	Vojaški poklic ne nalaga posebnih omejitev.	18,7
	-8 -	ne morem izbrati, ne vem	25,0
	-9 -	b.o.+	5,6
c.	1 -	Vojaški poklic je nevarnejši od drugih poklicev.	64,8
	2 -	Vojaški poklic ni nevarnejši od drugih poklicev.	15,1
	-8 -	ne morem izbrati, ne vem	14,9
	-9 -	b.o.+	5,3

V6.07 Kaj menite glede zaslužka poklicnih vojakov? Ali naj poklicni vojaki zaslužijo več, enako ali manj kot ljudje s podobno izobrazbo v civilnih poklicih?

1 -	več	37,7
2 -	enako	34,8
3 -	manj	5,1
-8 -	ne vem	18,0
-9 -	b.o.+	4,3

V6.08 V Slovenski vojski je približno 15 odstotkov žensk. Ali ocenjujete, da je ta odstotek pripadnic SV:

1 -	prevelik	3,6
2 -	premajhen	19,6
3 -	ustrezen	46,8
-8 -	ne vem	25,2
-9 -	b.o.+	4,8

V6.09 Ali naj država zaradi zahtevnosti opravljanja vojaškega poklica vojaškim družinam nudi več podpore kot drugim družinam, ali ne?

1 -	Da, vojaškim družinam naj nudi več podpore.	31,0
2 -	Ne, vojaškim družinam naj nudi enako podpore kot drugim družinam.	43,7
-8 -	ne vem	20,9
-9 -	b.o.+	4,4

V6.10 Ali podpirate uveljavitev obveznega služenja vojaškega roka za državljane in državljanke Slovenije, ali ne?

1 -	da, za vse državljane in državljanke	15,4
2 -	da, zgolj za državljane (samo za moške)	25,9
3 -	ne, menim, da bi služenje vojaškega roka moralo ostati prostovoljno	44,2
-8 -	ne vem	10,4
-9 -	b.o.+	4,1

Na koncu še nekaj vprašanj o boju proti terorizmu.

V7.01 Kaj je po vašem mnenju najbolj pomembno za učinkovito zoperstavljanje mednarodnemu terorizmu? (en odgovor)

1 -	učinkovita obveščevalna dejavnost	23,6
2 -	uporaba vojaške sile	3,0
3 -	odpravljanje vzrokov terorizma (revščine, krivic, verske nestrpnosti)	48,8
4 -	uporaba diplomacije	5,5
5 -	uporaba policijskih sil	2,5
-8 -	ne vem, nimam mnenja	12,3
-9 -	b.o.+	4,3

V7.02 Ali bi bili v prid varnosti pred terorizmom pripravljeni pristati na ... :

(En odgovor v vsaki vrsti!)	sploh ne 1	malo 2	delno 3	v celoti 4	ne vem -8	b.o.+ -9
a. prisluškovanje telefonskim pogovorom	35,0	10,9	25,4	10,4	12,8	5,4
b. nadzor nad elektronsko pošto in uporabo interneta	33,6	12,3	24,9	12,3	11,4	5,6
c. sodelovanje z obveščevalnimi službami	14,0	10,5	27,8	28,6	13,5	5,5
d. posebne varnostne ukrepe na letališčih, železniških postajah itd.	5,0	7,7	27,7	45,7	8,3	5,5
e. povečanje izdatkov za varnost in obrambo države	11,0	14,2	34,6	22,6	11,9	5,6
f. odpravo zaščite bančne zasebnosti	34,5	10,9	21,0	11,7	16,3	5,6

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.
2,14	2,19	2,88	3,32	2,83	2,13

V7.03 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate s spodnjimi trditvami:

(En odgovor v vsaki vrsti!)	sploh se ne strinjam	ne strinjam se	ni se ne strinjam, ni se strinjam	strinjam se	v celoti se strinjam	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. Razširitev pristojnosti obveščevalnih služb in kriminalistične policije povečuje nacionalno varnost.	5,0	12,1	25,9	29,8	6,7	15,3	5,1
b. V času krize morajo biti vsi ljudje enaki pred zakonom in imeti enako pravno varstvo.	0,7	1,6	5,1	46,4	34,1	7,1	5,1
c. Osebe, obtožene kaznivih dejanj, morajo veljati za nedolžne, dokler se njihova krivda ne dokaže na sodišču.	2,3	7,5	17,9	36,9	22,4	7,9	5,1
d. V določenih okoliščinah je treba ljudem preprečiti izražanje mnenj.	18,4	26,8	23,2	13,6	2,9	10,0	5,1
e. Cenzura medijev je včasih upravičena.	21,9	28,7	17,2	16,0	1,7	9,7	4,8
f. Tudi v kriznih časih bi moral imeti vsak državljan pravico izražati svoje prepričanje na ulici.	2,1	9,1	22,8	37,0	15,6	8,3	5,2
g. Vsak posameznik bi moral imeti pravico zasebno in javno izražati svojo vero in življenjsko filozofijo.	3,5	7,5	22,6	34,9	18,3	8,1	5,1

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.
3,26	4,27	3,80	2,48	2,38	3,63	3,66

(Demografija)

D1 Prosimo, označite vaš spol:

1 - moški	49,8
2 - ženski	50,2

D2 Kdaj ste bili rojeni? Prosimo, vpišite leto rojstva. (4-mestna letnica rojstva)

1 - do 30 let	16,6
2 - od 31 do 45 let	24,7
3 - od 46 do 60 let	26,5
4 - 61 let in več	32,2

D3 Koliko let je trajalo vaše šolanje? (Upoštevajte vse vrste izobraževanja od osnovne šole do univerze, vključno s poklicnim izobraževanjem, vajeništvom, vendar ne upoštevajte ponavljanih letnikov. Če nimate formalne izobrazbe, vpišite 0).

	Povprečno število let: 13,43	
0 - brez formalne izobrazbe		2,5
-9 - b.o.+		4,4

D4 Označite zadnjo šolo, ki ste jo končali, redno ali izredno:

00 - brez šolske izobrazbe (0 do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke)	0,5
01 - nepopolna osnovnošolska izobrazba (nedokončana OŠ z več kot 3 razredi osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	1,3
02 - osnovnošolska izobrazba (ima spričevalo o končani OŠ)	7,0
03 - nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o NPK)	14,0
04 - srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	24,1
05 - srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	8,0
06 - višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti + diploma)	9,6
07 - visokošolska strokovna izobrazba (nekdanji VS - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	8,9
08 - visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	13,4
09 - bolonjski magisterij	3,7
10 - specializacija (približno 1 leto)	0,8
11 - magisterij	2,9
12 - doktorat	0,9
13 - drugo	0,9
-9 - b.o.+	4,0

Sedaj sledijo vprašanja o vašem delu oz. zaposlitvi.

Pri tem mislimo na delo kot aktivnost, s katero pridobivate dohodek tako, da ste zaposleni pri nekom drugem, da ste samozaposleni, ali da delate v svojem družinskem podjetju, in sicer vsaj eno uro na teden. Če trenutno (začasno) ne delate (npr. zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke, epidemije ipd.), pomislite na vašo običajno delovno situacijo.

D5 Ali trenutno imate plačano zaposlitev, ali ste jo imeli v preteklosti, ali niste bili nikoli zaposleni?

1 - sedaj delam, imam plačano zaposlitev	NADALJUJTE Z D6	56,0
2 - trenutno nimam zaposlitve, sem jo pa imel v preteklosti (tudi upokojeni)	—► PRESKOK NA D7	34,6
3 - nikoli nisem imel plačane zaposlitve	—► PRESKOK NA D13	4,4
-9 - b.o.+		5,0

Odgovarjajo tisti, ki sedaj delajo (D5=1), ali če na D5 niso odgovorili (D5=b.o.); n=623

D6 Povprečno koliko ur delate v običajnem tednu vključno z nadurami?

Če delate za več kot enega delodajalca ali če ste hkrati zaposleni in samozaposleni, seštejte vse ure, ki jih opravite!

	Povprečno število ur: 48,19	
-9 - b.o.+		2,6

Na vprašanja od **D7 do vključno D12e** odgovarjajo tisti, ki imajo ali so imeli zaposlitev ali če na D5 niso odgovorili. (D5=1,2, b.o.); n=999

Sedaj sledi še nekaj vprašanj o vašem delu. Če delate (ali ste delali) za več delodajalcev ali če ste zaposleni in samozaposleni hkrati, se omejite na svojo glavno zaposlitev. Če ste že upokojeni, če trenutno ne delate, odgovarjajte za vašo zadnjo zaposlitev.

D7 Ali ste (bili) zaposleni (delate za koga drugega), samozaposleni, ali delate v svojem družinskem podjetju?

1 - zaposlen, delam za koga drugega	82,8
2 - samozaposlen, ne zaposlujem drugih	7,4
3 - samozaposlen, zaposlujem 1 do 9 oseb	2,4
4 - samozaposlen, zaposlujem 10 ali več oseb	0,8
5 - delam v lastnem družinskem podjetju	2,6
-9 - b.o.+	4,1

D8 Ali ste sedaj, ali pa ste bili prej kdaj komu nadrejeni pri delu?

1 - da	46,2
2 - ne —► PRESKOK NA D10	52,1
-9 - b.o.+	1,7

Odgovarjajo tisti, ki so (bili) nadrejeni komu pri delu. (D8=1); n=462

D9 Koliko podrejenih imate oz. ste imeli?

	Povprečno število podrejenih: 22,64	
-9 -	b.o.+	1,9

Odgovarjajo tisti, ki trenutno imajo ali pa so imeli zaposlitev. (D5=1,2, b.o.) do vključno d12e; n=999

D10 Ali delate (ste delali) za profitno ali neprofitno organizacijo?

1 -	za profitno organizacijo	56,4
2 -	za neprofitno organizacijo	24,0
-8 -	ne vem	16,3
-9 -	b.o.+	3,3

D11 Ali delate (ste delali) v javnem ali v zasebnem sektorju?

1 -	v javnem sektorju	41,4
2 -	v zasebnem sektorju	50,7
-8 -	ne vem	5,3
-9 -	b.o.+	2,6

D12 Kakšno delo oz. poklic opravljate sedaj? PODATKI SO V DATOTEKI!

Če sedaj niste zaposleni:

Kakšen je bil vaš zadnji poklic pred upokojitvijo oz. preden ste izgubili zaposlitev?

Če imate več zaposlitev, povejte za svojo glavno zaposlitev!

- Navedite podroben naziv vašega delovnega mesta in naziv poklica.
- Prosimo opišite, kaj večinoma delate (ste delali) oz. kakšne so (bile) vaše glavne zadolžitve pri tem delu.
- Kaj je glavna dejavnost podjetja oz. organizacije, kjer delate (ste delali)?

D12d In zdaj se sami uvrstite s pomočjo spodnjega seznama. Kakšen je vaš sedanji poklic (oz. kakšen je bil vaš poklic)? Kakšna je (bila) vaša priznana kvalifikacija?

01 -	nekvalificiran delavec	3,0
02 -	polkvalificiran, priučen delavec	5,6
03 -	kvalificiran delavec	16,0
04 -	visokokvalificiran delavec	6,4
05 -	uslužbenec z nižjo izobrazbo	1,5
06 -	uslužbenec s srednjo izobrazbo	19,8
07 -	uslužbenec z višjo ali visoko izobrazbo	30,9
08 -	obrniki ali podjetnik, zaposluje druge	2,8
09 -	obrniki ali podjetnik, ki ne zaposluje drugih	4,0
10 -	svobodni poklic	1,6
11 -	kmet, kmečka gospodinja, pomagajoči družinski član v kmetijstvu	0,9
12 -	drugo	5,7
-9 -	b.o.+	1,7

D12e Kakšen je (bil) vaš položaj na delovnem mestu?

1 -	vodilni položaj na ravni podjetja, ustanove	9,8
2 -	vodstveni položaj na ravni delovne enote (vodja službe, sektorja, oddelka ipd.)	14,9
3 -	neposredno vodenje in nadzor dela izvršilnih delavcev (mojster, delovodja ipd.)	14,2
4 -	izvršilni delavec (brez vodilnega, vodstvenega položaja)	56,4
-9 -	b.o.+	4,7

D13 Kaj od navedenega najbolje opisuje vaš sedanji položaj? (Odgovarjajo vsi!)

Če trenutno (začasno) ne delate zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke, ipd., pomislite na vašo običajno delovno situacijo.

1 -	opravljam plačano delo (kot zaposlen, samozaposlen ali zaposlen v svojem družinskem podjetju)	50,4
2 -	nezaposlen in iščem zaposlitev	2,5
3 -	se izobražujem (na izobraževanje me ni poslal delodajalec), študent, dijak	5,1
4 -	poklicno usposabljanje, vajenec	0,8
5 -	trajno delovno nezmožen (bolezen, invalidnost)	1,4
6 -	upokojenec	28,2
7 -	gospodinjec, hišna opravila, skrbim za otroke ali druge osebe	1,7
9 -	drugo	4,6
-9 -	b.o.+	5,4

D14 Ali ste poročeni oziroma ali imate stalnega partnerja / partnerko? Ali si delita skupno gospodinjstvo?

1 -	da, z zakoncem oz. stalnim partnerjem živim v skupnem gospodinjstvu	NADALJUJTE Z D15	60,4
2 -	sem poročen oz. imam stalnega partnerja, vendar ne živiva v skupnem gospodinjstvu	NADALJUJTE Z D15	5,5
3 -	ne, nisem poročen, nimam stalnega partnerja	—► PRESKOK NA DV8	28,3
-9 -	b.o.+		5,8

Na vprašanja od **D15 do vključno D20** odgovarjajo tisti, ki imajo partnerja. (D14=1,2, b.o.); n=736

Sedaj sledi nekaj vprašanj o delu oz. zaposlitvi vašega partnerja.

Pri tem mislimo na delo kot aktivnost, s katero pridobiva dohodek tako, da je zaposlen pri nekom drugem, da je samozaposlen, ali da dela v svojem družinskem podjetju in sicer vsaj eno uro na teden. Če trenutno (začasno) ne dela (npr. zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke, epidemije ipd.), pomislite na njegovo običajno delovno situacijo.

D15(p) Ali ima vaš partner sedaj plačano zaposlitev, ali jo je imel v preteklosti, ali ni bil nikoli zaposlen?

1 -	sedaj dela, ima plačano zaposlitev	NADALJUJTE Z D16	60,9
2 -	trenutno nima zaposlitve, jo je pa imel v preteklosti (tudi upokojeni)	—► PRESKOK NA D17	32,8
3 -	nikoli ni imel plačane zaposlitve	—► PRESKOK NA D20	2,9
-9 -	b.o.+		3,5

Odgovarjajo tisti, pri katerih je partner zaposlen. (D15 = 1); n=448

D16(p) Povprečno koliko ur dela vaš partner v običajnem tednu vključno z nadurami?

Če dela za več kot enega delodajalca ali če je hkrati zaposlen in samozaposlen, seštejte vse ure, ki jih opravi!

	Povprečno število ur: 47,98	
-9 -	b.o.+	3,1

Na vprašanja od **D17 do vključno D19** odgovarjajo tisti, pri katerih je partner trenutno zaposlen ali je bil v preteklosti zaposlen. (D15 = 1,2, b.o.); n=714

Sledi še nekaj vprašanj o delu vašega partnerja. Če dela (ali je delal) za več delodajalcev, ali če je zaposlen in samozaposlen hkrati, se omejite na njegovo glavno zaposlitev.

D17(p) Ali je (bil) vaš partner zaposlen (delal za koga drugega), samozaposlen, ali dela (je delal) v svojem družinskem podjetju?

1 -	zaposlen, dela za koga drugega	82,8
2 -	samozaposlen, ne zaposluje drugih	7,8
3 -	samozaposlen, zaposluje 1 do 9 oseb	2,0
4 -	samozaposlen, zaposluje 10 ali več oseb	0,1
5 -	dela v lastnem družinskem podjetju	2,6
-9 -	b.o.+	4,6

D18(p) Ali je vaš partner sedaj, ali pa je bil prej kdaj komu nadrejen pri delu?

1 -	da	39,0
2 -	ne	52,3
-8 -	ne vem	5,7
-9 -	b.o.+	3,0

D19(p) Kakšno delo oz. poklic opravlja vaš partner? PODATKI SO V DATOTEKI!

Če sedaj ni zaposlen:

Kakšen je bil njegov zadnji (glavni) poklic pred upokojitvijo oz. preden je izgubil zaposlitev?

- Navedite podroben naziv partnerjevega delovnega mesta in naziv poklica.
- Opišite, kaj večinoma dela (je delal) oz. kakšne so (bile) glavne zadolžitve pri tem delu.
- Kaj je glavna dejavnost podjetja oz. organizacije, kjer dela (je delal)?

Odgovarjajo tisti, ki imajo partnerja. (D14=1,2); n=731

D20(p) Kaj od navedenega najbolj opisuje sedanja položaj vašega partnerja?

Če trenutno (začasno) ne dela zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke, ipd., pomislite na njegovo običajno delovno situacijo.

1 -	opravlja plačano delo (kot zaposlen, samozaposlen ali zaposlen v svojem družinskem podjetju)	57,4
2 -	nezaposlen in išče zaposlitev	2,1
3 -	se izobražuje (na izobraževanje ga ni poslal delodajalec), študent, dijak	2,2
4 -	poklicno usposabljanje, vajenec	0,5
5 -	trajno delovno nezmožen (bolezen, invalidnost)	1,0
6 -	upokojenec	27,0
7 -	gospodinjec, hišna opravila, skrb za otroke ali druge osebe	1,7
9 -	drugo	5,0
-9 -	b.o.+	3,2

ODGOVARJAJO VSI

DV8 Kakšne so vaše vojaške izkušnje? (Možnih je več odgovorov; delež odgovorov »izbral«)

1 -	služil sem vojaški rok v Jugoslovanski ljudski armadi (JLA)	22,0
2 -	služil sem obvezni vojaški rok v Slovenski vojski	4,8
3 -	služil sem prostovoljni vojaški rok v Slovenski vojski	0,7
4 -	bil sem zaposlen kot vojaška oseba v JLA	0,1
5 -	bil sem/sem zaposlen kot vojaška oseba v Slovenski vojski	0,9
6 -	služim v pogodbeni rezervi Slovenske vojske	0,1
7 -	drugo	4,2
-7 -	nimam vojaških izkušenj	58,2
-8 -	ne vem	3,2

DV9 Ali ste vi ali vaš(i) bližnji sorodnik(i) ali prijatelj(i) zaposlen(i) v Slovenski vojski?

1 -	da	18,1
2 -	ne	72,2
-8 -	ne vem	3,0
-9 -	b.o.+	6,8

D21 Ali ste ali niste član sindikata?

1 -	da, sem član	11,2
2 -	sem bil član, a sedaj nisem več	31,1
3 -	ne, nikoli nisem bil član	50,5
-9 -	b.o.+	7,2

D22 Ali se imate za pripadnika kakšne religije (veroizpovedi)?**(Če da) Kateri religiji pripadate?**

0 -	ne pripada nobeni religiji (veri)	29,9
1 -	katoliški	52,5
2 -	protestantski (evangeličanski)	0,6
3 -	pravoslavni	4,7
4 -	drugi krščanski religiji	0,5
5 -	judovski	0,0
6 -	islamski	4,0
7 -	budistični	0,1
8 -	hinduistični	0,0
9 -	drugi azijski religiji	0,0
10 -	drugi religiji	1,1
-9 -	b.o.+	6,5

D23 Če ne upoštevate posebnih priložnosti kot so poroke, pogrebi ipd., kako pogosto obiskujete verske obrede?

1 -	večkrat tedensko ali še bolj pogosto	1,4
2 -	enkrat tedensko	7,5
3 -	2 do 3-krat mesečno	3,6
4 -	vsaj enkrat mesečno	4,2
5 -	nekajkrat letno	24,0
6 -	enkrat na leto	11,5
7 -	še manj pogosto kot enkrat letno	12,0
8 -	nikoli	26,6
-8 -	ne vem	3,1
-9 -	b.o.+	6,2

D23a Ne glede na to ali obiskujete verske obrede ali ne, ali bi zase rekli, da ste ...

1 -	verni	57,0
2 -	neverni	23,6
3 -	prepričan ateist	12,1
-9 -	b.o.+	7,3

D24 V naši družbi so skupine ljudi, ki so blizu vrha ter skupine, ki so bolj na dnu. Spodaj je lestvica, ki sega od vrha do dna. Kam bi vi uvrstili samega sebe na tej lestvici?

10	vrh / visoko	1,2
09		2,2
08		9,1
07		15,2
06		17,3
05		22,7
04		4,7
03		5,1
02		1,6
01	dno / nizko	1,9
-8 -	ne vem	12,4
-9 -	b.o.+	6,6

Povprečna ocena: 5,77

D25 Nekateri ljudje se zaradi različnih razlogov ne udeležijo volitev. Ali ste se vi udeležili lanskih volitev (april 2022) za poslance v slovenski Državni zbor?

1 - da	NADALJUJTE Z D26	73,2
2 - ne	——► PRESKOK NA D26a	16,4
-4 - nisem imel volilne pravice	——► PRESKOK NA D26a	3,8
-9 - b.o.+		6,6

Odgovarjajo tisti, ki so se udeležili volitev aprila 2022. (D25=1; n=851)

D26 Za katero stranko oz. kandidata katere stranke ste volili?

1 - GIBANJE SVOBODA	38,7
2 - SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA – SDS	19,0
3 - NOVA SLOVENIJA – KRŠČANSKI DEMOKRATI – NSI	6,0
4 - SOCIALNI DEMOKRATI – SD	7,4
5 - LEVICA	3,8
6 - LISTA MARJANA ŠARCA - LMSŽ	2,4
7 - POVEŽIMO SLOVENIJO (KONKRETNO, ZELENİ, SLS, NLS, NS)	2,6
8 - STRANKA ALENKE BRATUŠEK - SAB	1,3
9 - druga stranka, katera:	6,7
-9 - b.o.+	12,1

ODGOVARJAJO VSI

D26a Denimo da bi bile to nedeljo volitve v Državni zbor. Za kandidata katere stranke bi najverjetneje glasovali?

1 - GIBANJE SVOBODA	12,1
2 - SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA – SDS	17,5
3 - NOVA SLOVENIJA – KRŠČANSKI DEMOKRATI – NSI	4,1
4 - SOCIALNI DEMOKRATI – SD	6,5
5 - LEVICA	3,0
6 - druga stranka, katera:	2,1
-7 - ne bi šel na volitve	11,6
-8 - ne vem	36,1
-9 - b.o.+	7,0

Odgovarjajo tisti, ki pri D26a niso navedli stranke. n=541

D26b Pa vendarle, katera stranka vam je vsaj nekoliko bližja kot ostale?

1 - GIBANJE SVOBODA	8,2
2 - SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA – SDS	4,6
3 - NOVA SLOVENIJA – KRŠČANSKI DEMOKRATI – NSI	2,3
4 - SOCIALNI DEMOKRATI – SD	7,3
5 - LEVICA	2,0
6 - druga stranka, katera:	0,5
7 - nobena stranka	42,1
-8 - ne vem	29,9
-9 - b.o.+	3,0

ODGOVARJAJO VSI**D27a Kateri od spodaj navedenih narodnosti (etničnih skupin) pripadate?**

01 - Slovenec	82,0
02 - Albanec	0,5
03 - Avstrijec	0,1
04 - Bošnjak	3,0
05 - Črnogorec	0,2
06 - Hrvat	1,9
07 - Italijan	0,2
08 - Madžar	0,0
09 - Makedonec	1,3
10 - Nemec	0,1
11 - Rom	0,0
12 - Srb	2,6
13 - drugi narodnosti	1,2
-8 - ne vem	1,1
-9 - b.o.+	5,7

D27b Morda še kakšni?

01 - Slovenec	2,3
02 - Albanec	0,5
03 - Avstrijec	0,1
04 - Bošnjak	1,0
05 - Črnogorec	0,0
06 - Hrvat	1,9
07 - Italijan	0,5
08 - Madžar	0,1
09 - Makedonec	0,3
10 - Nemec	0,1
11 - Rom	0,1
12 - Srb	1,2
13 - drugi narodnosti	0,5
14 - nobeni drugi	73,8
-8 - ne vem	5,2
-9 - b.o.+	12,6

Navedite število oseb, s katerimi živite v skupnem gospodinjstvu – vključno z vami:

D28 skupaj vseh oseb v gospodinjstvu:

1 - 1 oseba	13,3
2 - 2 osebi	29,3
3 - 3 osebe	18,8
4 - 4 osebe	21,2
5 - 5 oseb	7,6
6 - 6 oseb in več	4,9
-9 - b.o.+	5,0

D29 od tega odraslih od 18 let naprej:

1 - 1 oseba	14,5
2 - 2 osebi	46,6
3 - 3 osebe	16,5
4 - 4 osebe	11,8
5 - 5 oseb	3,3
6 - 6 oseb in več	2,1
-9 - b.o.+	5,2

D30 od tega otrok in mladih od 6 do 17 let:

0 - 0 oseb	61,0
1 - 1 oseba	12,6
2 - 2 osebi	7,7
3 - 3 osebe	1,3
4 - 4 osebe	0,2
-9 - b.o.+	17,2

D31 od tega otrok mlajših od 6 let:

0 - 0 oseb	70,6
1 - 1 oseba	7,4
2 - 2 osebi	3,6
3 - 3 osebe	0,1
4 - 4 osebe	0,0
-9 - b.o.+	18,2

D32 Ali prejimate redne mesečne dohodke? (Če da) Kolikšen je vaš povprečni mesečni dohodek (neto - po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)? Seštejte vse oblike: osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu...

	Povprečni dohodek:	1413,91 €
00000 -	brez dohodkov	5,0
-8 -	ne vem	18,0
-9 -	b.o.+	10,8

D33 Kolikšen je povprečni mesečni dohodek vseh članov vašega gospodinjstva (neto - po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)? Upoštevajte vse oblike dohodka: osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu...

	Povprečni dohodek:	2661,31 €
00000 -	brez dohodkov	1,1
-8 -	ne vem	30,1
-9 -	b.o.+	12,1

D34 Kakšen je vaš uradni zakonski stan?

1 - poročen	50,2
2 - živim ločeno (sem poročen, a živim ločeno)	1,5
3 - razvezan (ločen)	5,8
4 - vdovec, vdova	7,5
5 - samski, nikoli nisem bil poročen ali živel v registrirani zakonski skupnosti	25,7
-9 - b.o.+	9,2

D35 V kateri državi je bil rojen vaš oče? (sedanje ime države, v kateri je rojstni kraj očeta)

1 - Slovenija	74,7
2 - Hrvaška	4,3
3 - Bosna in Hercegovina	5,7
4 - Srbija	1,7
5 - Črna Gora	0,4
6 - Severna Makedonija	1,7
7 - Kosovo	0,7
8 - Albanija	0,1
9 - Avstrija	0,3
10 - Italija	0,9
11 - Nemčija	0,2
12 - Madžarska	0,0
13 - drugo	1,3
-8 - ne vem	1,3
-9 - b.o.+	6,7

D36 V kateri državi je bila rojena vaša mati? (sedanje ime države, v kateri je rojstni kraj matere)

1 - Slovenija	75,8
2 - Hrvaška	4,1
3 - Bosna in Hercegovina	5,9
4 - Srbija	1,5
5 - Črna Gora	0,5
6 - Severna Makedonija	1,5
7 - Kosovo	0,5
8 - Albanija	0,0
9 - Avstrija	0,2
10 - Italija	0,5
11 - Nemčija	0,3
12 - Madžarska	0,0
13 - drugo	1,3
-8 - ne vem	1,1
-9 - b.o.+	6,8

D37 Kako bi opisali kraj, v katerem živite? Ali je to...

1 - veliko mesto	16,6
2 - obrobje velikega mesta	9,2
3 - manjše mesto	26,3
4 - podeželski kraj, vas	38,8
5 - osamljena kmetija oz. hiša na podeželju	2,2
-9 - b.o.+	6,8

ODGOVARJAJO VSI**T1 Zanima nas še, ali bi bili vi v prihodnje, če bi se za to pokazala možnost, pripravljeni sodelovati v podobni raziskavi prek spleta (interneta)?**

1 - da, bil bi pripravljen sodelovati	46,7
2 - ne, ne bi bil pripravljen sodelovati	47,1
-9 - b.o.+	6,3

Metodološko poročilo o izvedbi raziskave: Slovensko javno mnenje 2023/2 (SJM 2023/2)

Osnovni podatki

Zbiranje podatkov za raziskavo Slovensko javno mnenje je potekalo v času **od 2. novembra 2023 do 2. februarja 2024**. Glavnino raziskave so sestavljali trije vsebinski bloki: Longitudinalni del standardnih SJM vprašanj, mednarodna raziskava Razumevanje vloge državljana in nacionalna identiteta (ISSP Role of government and national identity 2023), ter po večini longitudinalna raziskava o Nacionalni in mednarodni varnosti in vojaškem poklicu. Vsi bloki so bili vključeni v enotni SJM vprašalnik **Slovensko javno mnenje 2023/2**. Pristop in izvedba raziskave sta sledila utečeni metodologiji, ki jo sicer uporabljamo pri izvajanju nacionalnih javnomnenjskih raziskav, ki temeljijo na verjetnostnem vzorčenju. Raziskava je bila izvedena v okviru raziskovalnega programa Centra za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij (CJMMK, FDV). Modul o odnosu do nacionalne in mednarodne varnosti ter odnosu do vojaškega poklica je bil izhodiščno oblikovan ter posodobljen na Obramboslovnem raziskovalnem centru Fakultete za družbene vede.

V raziskavi je bilo mogoče sodelovati bodisi prek spleta (samo-izpolnjevanje s pomočjo spletnega vprašalnika) ali pošte (samo-izpolnjevanje s pomočjo pisemskega vprašalnika). Osebam z vzorčnega seznama je bilo 24. oktobra 2023 poslano pisno povabilo s personificirano kodo za vstop v spletno anketo. Anketni vmesnik je bil izdelan s pomočjo orodja EnKlik anketa – 1KA.

Vzorčni načrt

Vzorčni načrt je bil zasnovan za anketo s spletnim samo-izpolnjevanjem. Populacijo so sestavljali vsi prebivalci Republike Slovenije stari 18 let ali več. Zgornja starostna meja ni bila postavljena. Izbor oseb, ki so bile vključene v vzorec, je bil izveden na podlagi Centralnega registra prebivalcev Slovenije kot izhodiščnega vzorčnega seznama. Postopek izbora oseb je bil naključni sistematični, kjer je imela vsaka oseba iz populacije enako verjetnost, da bo vključena v vzorec. Za sistematični izbor oseb se je upoštevala predhodna stratifikacija glede na 12 statističnih regij in 5 tipov naselij. Na podlagi vzorčnega načrta je bil določena velikost vzorca $n=2600$ oseb.

Potek raziskave

Časovni potek ankete in delež opravljenih anket:

	Število opravljenih anket	%	% RR
Vabilo (24.10.)	374	34,3	14,4
1. opomnik (10.11.)	294	27,0	11,3
2. opomnik (30.11.)	224	20,6	8,6
3. opomnik (4.1.)	197	18,1	7,6
	1089	100	41,9

Po prvih dveh tednih se je vabilu za sodelovanje odzvalo 374 oseb (14,4% vzorca). Vsem ostalim osebam je bila poslana ponovna prošnja za sodelovanje (1. opomnik). Odzivnost respondentov po 1. opomniku je bila 11,3%. Z 2. opomnikom, smo pridobili še 8,6% vzorca. Po dveh mesecih raziskave (zaradi decembrskih praznikov) je bil poslan še tretji (zadnji) opomnik, po katerem se je odzvalo še 197 respondentov (7,6% vzorca). Ob zaključku raziskave je bilo zbranih 1029 v celoti izpolnjenih

anket. V končno bazo pa smo vključili še 15 v večjem delu izpolnjenih ter 45 delno izpolnjenih anket. Končni obseg datoteke tako znaša 1089 izpolnjenih anket. Izračun stopnje odzivnosti, brez upoštevanega deleža nedostopnih (*ineligibles*) kaže na 41,9% izkoriščenosti vzorca.

Glede na način odgovarjanja (mode) smo pri raziskavi SJM23/2 pridobili 90,4% anket prek spleta in 9,6% prek pošte. Tisti, ki so anketo izpolnjevali prek spleta, so jo v večji meri izpolnili prek računalnika (55,1 %), preostali pa prek mobilnih naprav (44,7%). Upošteva izhodiščni vzorec (n=2600) smo zabeležili 47,8% enot z odzivom, 52,2% enot brez odziva, pri 2,5% enot anketiranje ni bilo možno, bodisi zaradi neznanja jezika, zdravstvenih težav, odsotnosti v času trajanje ankete, smrti, preselitve ali neustreznega naslova. Pri 3,4% enot smo zabeležili zavrnitev (v ta delež štejemo tudi nevrnjeno pisemsko anketo). Podrobnejše statistike so navedene v tabeli.

Vzorčna realizacija SJM 2023/2	N	%
V celoti izvedena anketa	1044	40,2
Delno izvedena anketa	45	1,7
Zmenek - pisna anketa na poti	22	0,8
Zavrnitev s strani anketiranca	67	2,6
Anketiranec odsoten v času trajanje ankete	0	0,0
Naslova ali anketiranca ni mogoče najti	31	1,2
Anketiranec je umrl	4	0,2
preseljen neznan kam	8	0,3
preseljen v tujino	3	0,1
preseljen v Sloveniji	0	0,0
Neznanje jezika	3	0,1
Nezmožnost sodelovanja zaradi zdravstvenih težav	14	0,5
Institucionaliziran anketiranec bolnica, dom za upok., zapor,..	1	0,0
Drugi razlogi	0	0,0
Enote brez stika	1358	52,2

Končni rezultat stopnje odzivnosti pri raziskavi SJM 2023/2 moramo oceniti z upoštevanjem obsega nedostopnih (*ineligible*) enot. To lahko ocenimo iz raziskav s podobnim ali enakim vzorčnim dizajnom, kjer do vseh informacij pridemo s pomočjo anketarjev. Če upoštevamo povprečni delež nedostopnih enot v teh raziskavah (približno 4%), lahko ocenimo končno stopnjo odzivnosti (*response rate*) SJM 2023/2 na ravni 44%.

V tabeli spodaj je nekaj primerjalnih statistik s predhodnimi SJM raziskavami glede na izračun po metodologiji AAPOR. Vse raziskave, ki so vključene v tabelo, so izvedene na način samoizpolnjevanja.

Zaključna statistika po AAPOR	SJM23/2 %	SJM22/2 %	SJM21/1 %	SJM20/3 %	SJM20/1 %
Stopnja odzivnosti (RR1 = Response rate)	41 %	42 %	41 %	45 %	44 %
Stopnja sodelovanja (COOP = Cooperation rate)	/	/	/	/	/
Stopnja zavrnitve (REF = Refusal rate)	3 %	2 %	6 %	7 %	10 %
Stopnja stikov (CON = Contact rate)	47 %	46 %	48 %	54 %	55 %
V celoti izpolnjena anketa (I = Complete interview (1.1))	1044	1023	1022	1102	853
Delno izpolnjena anketa (P = Partial interview (1.2))	45	18			
Zavrnitev ali prekinitev (R = Refusal and break-off (2.10))	89	55	147	178	197
Brez stika (NC = Non-contact (2.20))	1358	1325	1276	1136	884
Ostali (O = Other (2.30))	18	20	21	31	30
Nenaseljeno, neznan naslov (UH = Unknown if household/occupied HU (3.10))	/	/	/	/	/
Neznano, ostalo (UO = Unknown, other (3.20, 3.30, 3.40, 3.90))	/	/	/	/	/
Nedostopne enote, neustrezni (ineligible (recorded))	46	58	32	53	40

Opažamo, da je v zadnjih treh raziskavah, ki so bile izvedene na način samoizpolnjevanja ('splet' in 'papir'), stopnja odzivnosti, stikov in zavrnitev primerljiva. Meritvi v letu 2020, ki rahlo odstopata navzgor, sta bili izvedeni v času pandemije.

Oblikovanje končne podatkovne baze

Po zaključku raziskave je bila ocenjena kakovost podatkov in sestava vzorca. Za izhodiščni sumarni prikaz je pripravljena kvantitativna analiza dobljenih frekvenčnih distribucij in povprečij za celoten vprašalnik. Za podrobnejše vsebinske in tematske analize se bo za potrebe specifičnih uporabnikov ločeno pripravilo tudi obširno tabelarno gradivo, ki bo omogočilo analize rezultatov po različnih pod-populacijah.

Zaradi delnih odstopanj v strukturi vzorca in še posebej zaradi dejstva, ker je bila raziskava opravljena prek spleta (in ne s pomočjo osebne ankete) smo sumarno kvantitativno analizo naslonili na sistem vzorčnih uteži. Ta korigira predvsem možna odstopanja v rezultatih zaradi neenake odzivnosti glede na različne pod-populacije. Uporabili smo post-stratifikacijsko prilagajanje ocen v več iteracijah, ki izravnava odstopanja osnovnih populacijskih deležev na raven deležev, ki izhajajo iz statističnih virov (vzorčnega okvira). Utež temelji na kombinaciji spremenljivk: Spol x Starost (2x4) in Regija x Tip naselja (12x5).

Končna baza, bo skladno s politiko odprtega dostopa, shranjena v Arhivu družboslovnih podatkov (ADP na FDV).

Pripravili:

Raziskovalci Centra za raziskovanje javnega mnenja
na Fakulteti za družbene vede (UL)